

Andrzej Koperski

Przemyśl, ul. Pstrowskiego

Informator Archeologiczny : badania 21, 171-172

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wytyczono 9 wykopów /IX-XVII/ o łącznej powierzchni 267,5 m². Wykopy założono w południowo-wschodniej części osady w bezpośrednim sąsiedztwie wykopów VI, VII i VIII z 1986 r. W wyniku prac wyodrębniono 74 warstwy. Pięć z nich ma charakter warstw ciągłych /I, IV, VI, VII, VIIA/. Pozostałe warstwy występują na niewielkich powierzchniach /większość w obrębie obiektów przestrzennych/.

Ogólny układ stratyfikacyjny przebadanej części stanowiska przedstawia się następująco. Nad warstwą calca /VI/ znajdują się przemieszane warstwy związane z osadnictwem kultury trzciniackiej /IV, VII, VIIA/. W miejscu, gdzie występują obiekty wczesnośredniowieczne, warstwy starożytne zanikają lub są częściowo przez nie zniszczone. Zlokalizowano 11 obiektów przestrzennych /od 13 do 23/. Cztery spośród nich /obiekty 14, 15, 16, 17/ przebadano w całości. Pozostałe odkryto częściowo. Odsłonięto 6 ziemianek /obiekty 16, 18, 20, 21, 22, 23/, 2 jamy /obiekty 13, 17/, 1 palenisko /obiekt 14/ oraz 2 obiekty /15 i 19/ o nieustalonej funkcji. Na uwagę zasługuje ziemianka /obiekt 16/ wybudowana na planie kwadratu o wielkości 4,5 m x 3,5 m i głębokości około 2 m. W narożniku wschodnim ziemianki znajdowało się kamienne palenisko. W odkrytej ziemiance /obiekt 16/ natrafiono na dobrze zachowane fragmenty konstrukcji drewnianych ścian obiektu. Natomiast w narożniku północno-wschodnim przebadanej ziemianki /obiekt 20/ odkryto kamienno-gliniany piec o średnicy około 1,5 m i wysokości około 50 cm. Spośród znalezisk ruchomych na uwagę zasługują: 3 fragmenty żelaznych noży i fr. kabiłka żelaznego, 3 fr. brzośca glinianego naczynia z oryginalnym ornamentem składającym się z szerokich ukośnie bieżących żłobków, pomiędzy którymi odcisnięto kółka o średnicy około 1 cm. Fragmenty te znaleziono w obrębie ziemianki /obektu 20/. Poza tym znaleziono 2 fr. glinianych przęślików i 1 ciężarek gliniany związany prawdopodobnie z kulturą trzciniacką. Największą ilościowo część materiału ruchomego stanowią fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej około 2.600 sztuk, fragmenty ceramiki starożytnej, wyroby krzemienne, w tym 1 drapacz. Uwagę zwraca niewielka ilość fr. kości zwierzęcych i szczątków roślinnych /podobnie jak w latach ubiegłych/. Materiał wczesnośredniowieczny datuje się na podstawie ceramiki na VII/VIII - XI w. Chronologią uściśliła wyniki analiz zawartości węgla C 14 w pobranych z obiektu 18 próbkach drewna.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Instytucie Archeologii UW.

Prace będą kontynuowane.

PRZEMYSŁ, ul. Pastrowskiego

Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej
w Przemyśle

Badania prowadził mgr Andrzej Koperski. Finansował WK2 w Przemyśle. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe z okresu wczesnego średniowiecza.

Przy poszerzaniu ul. Pastrowskiego w 1978 r. przypadkowo odkryto grób szkieletowy oznaczony nr 1. W związku z planowaną budową szkoły podjęto badania ratownicze, odsłaniając w 1986 r. kolejny grób nr 2, jeden obiekt wczesnośredniowieczny oraz ślady wkopów przypuszczalnie nowożytnych.

Stanowisko położone jest na wyraźnym wyniesieniu lewobrzeża Sanu, w górnym odcinku, po stronie wschodniej ul. Pastrowskiego. W ostatnim sezonie badaniami objęto obszar 186 m². Odkryto następnny grób oznaczony nr 3, stwierdzono ponadto ślady wkopów i palenisk przypuszczalnie nowożytnych.

Grób 3 odsłonięto na głębokości około 35 cm. Jama grobowa kształtu prostokątnego o zaokrąglonych narożnikach posiadała wymiary: długość na osi N-E 215 cm, szerokość 95 cm. Śmierzki położony był w pozycji wyprostowanej na wznak, ręce ugięte w łokciu złożone na miednicy, głową skierowany ku zachodowi. Brak wyposażenia.

Wszystkie odkryte trzy groby stanowią część cmentarzyska szkieletowego. Uchwycono jego zasięg od strony wschodniej, północnej i południowej, być może rozciągał się ku zachodowi, gdzie został zniszczony przez drogę. Groby odsłaniano na głębokości 35-40 cm, mogły one ulegać niszczeniu przez orkę. Nie wykluczone, że mamy do czynienia z pochówkami kurhanowymi. Z literatury znana jest wzmianka, że na polu zwanym Babinie, należącym do klasztoru Benedyktynek znajdowała się mogiła zwana Babiniec. Badania prowadzone są na gruntach należących do niedawna do klasztoru Benedyktynek.

Cechy pochówków, ich wyposażenie /groby nr 1 i 2/ porwalają całość datować na okres od końca X do połowy względnie końca XII wieku. Stanowisko jest ważnym przyczynkiem do studiów nad topografią wczesnośredniowiecznego Przemysła.

Prace ziemno-budowlane prowadzone będą pod ścisłym nadzorem archeologicznym.

Badania zakończone.

PUCK
woj. gdańskie
Stanowisko 13

Muzeum Ziemi Puckiej
w Pucku

Badania prowadziła mgr Janina Kurowska. Finansował NKZ w Gdańsku. Drugi sezon badań, Osada wczesnośredniowieczna.

Badaniami objęto obszar o powierzchni 100 m², leżący w bezpośrednim sąsiedztwie ubiegłorocznych wykopów. Nie stwierdzono obecności warstwy kulturowej. Poniżej współczesnej próchnicy ornej z nielicznym materiałem ceramicznym zalegał pokład gliny calcowej. Warstwa osadnicza uległa najpewniej całkowitemu zniszczeniu w czasie głębokiej orki. Z podobną sytuacją można się liczyć również w innych częściach stanowiska, którego granice ustalono na podstawie rozkutu ceramiki na powierzchni. Na podstawie ubiegłorocznych wyników można przypuszczać, że mamy tu do czynienia z małą osadą jednowarstwową założoną na zboczku doliny ciekłu wodnego.

Materiały i dokumentację z badań złożono w Muzeum Ziemi Puckiej w Pucku.

Badania zakończone.

PUSZCZYKOWO
woj. poznańskie
Stanowisko 8

patrz
okres latański

PUSZCZYKOWO
woj. poznańskie
Stanowisko 32

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczna
Oddział w Poznaniu

Badania prowadził mgr Piotr Nawrzymiak. Finansowało Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Poznaniu. Pierwszy /i ostatni/ sezon badań. Pole uprawne /8 połowy X/XI w./.

Stanowisko położone jest w obrębie płytkiej terasy zalewowej na całej jej szerokości doliny rzeki Warty, przy drodze prowadzącej z miejscowości Puszczykowo - Nivka do miejscowości Mosina. Stanowisko przebadano w systemie krzyżowym, uzyskując profil N-S o długości 45 m i profil E-W o długości 42,5 m. Założono 18 wykopów o łącznej powierzchni 270 m² /17 o wymiarach 5 x 2 m i 1 o wymiarach 10 x 10 m/. W wykopach pod warstwą humusu /warstwa I; głębokość 0-30 cm/ i drobnoziarnistego, barwy żółtej piasku pochodzenia rzecznoego /warstwa Ia; głębokość 30-45 cm/ zarejestrowano wystąpienie wczesnośredniowiecznej warstwy kulturowej - próchnicy barwy szaroczarnej o miąższości od 10/15 do 30/40 cm z dużą ilością ułamków naczyń glinianych. Wyodrębniono ślady po orce radłem w postaci licznych krzyżujących się ze sobą, ciemniejszych od podłoża smug o szerokości 4-5 cm i rozstawie 13-15 cm

Zebrałe materiały i obserwacje stratygraficzne pozwalają na przedstawienie wniosku o odkryciu pozostałości pola uprawnego z 2 połowy X/XI w. /sądząc po wydobytej ceramice/, którego powierzchnia wg wstępnych obliczeń wynosiła około 8 do 10 arów. Prawdopodobnie pole to - sądząc z konfiguracji terenu - było w X w. ze wszystkich stron ograniczone wodami rzeki Warty i jej starorzeczy. W wykopach nr 10 - 12 i 18, część zachodnia i południowozachodnie stanowiska, uchwycono profil jednego z tych starorzeczy - dzisiaj już nieistniejącego, bezpośrednio przylegającego do pola.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w PA PP PKZ O/Poznań.

Badania zakończone.